

Javuló pártmunka Ferenc-bányán

Nem úgy van ez, mint a Vörös Tenger bibliai kettéválasztása. Nem megy ez varázstüetésre. Azt sem állíthatja senki, hogy a Ferenc-bánya pártvezetésének életében 180 fokos fordulat állt be, de ezernyi apró jel bizonyítja a változást. Szükség volt erre, hisz negyedével ezélt, mintha megállt volna az élet.

Emberek, kommunisták vártak az útnutatóra. Tenni akartak. De mit? Nem volt, aki kinyújtotta volna a kezét azok felé, akik a nehézségek helyettálltak, cselekedtek, csak úgy szívük és becsületük szerint vitték a párt igazát, küzdöttek a hamis szavak ellen. Ezek az emberek akkor is és később is cselekedni akartak. De ha egyszerű irányítás hiányában úrrá lesz a semmittevés, s azt követi a közöny, az alapszervezetnek csak a neve marad.

Ezt kellett megelőzni. Erdemes felidézni azt a szégyenkezést, amiről a legutóbbi taggyűlésen beszéltek a Ferenc-bánya alapszervezetében. (Az történt ugyanis, hogy a városi pártbizottság ide helyezte Lengyel János elvtársat, a pártvezetést megerősítésére.)

— Szégyeljük — mondta, mikor Lengyel elvtársat megválasztották párttitkárnak — hogy a mi alapszervezetünkben nem akadt alkalmas kommunista erre a tisztviselésre. — A szégyenkezésnek meg van az alapja, de ez a lépés hasznos volt. A kezdeti tapasztalatok legalább is erről beszélnek.

De mivel a látszat néha csal, lementünk a bányába, mert a munkamene, a hangulat, az emberek véleménye hitelesebb minden látszattal. Azzal kezdődött, hogy felkerestük a bizalmi csoport tagjait, és ott az emberek között végzett munkájukról, állapítjuk meg, hogy a pártvezetés intézkedéseiből mi és hogyan jut el az emberekig.

Ahogy mentünk a 70-es front felé, csak úgy találokra megkérdeztem vagy öt embert. — Mikor beszélt a párttitkárral? — Volt, aki csak Jancsinak mondta, mások Lengyel elvtársnak tisztelték. — A munkáról, a családról érdeklődött. Jól esik az embernek. — Volt a rövid válasz. — Nekem megmutatta, hogyan tűzzek — jegyezte meg egy fiatal. — Érti a mesterséget. — Amerre járunk, hasonló véleményekkel találkoztunk. A rövid másfél hónap óta, amióta Lengyel elvtárs a Ferenc-bánya pártvezetésében dolgozik, eljutott minden munkahelyre, beszélt az emberekkel, segítségüket kérte a termelő munkához.

A KISZ-fronton kellemes meglepetés fogadott. Körülfogtak bennünket és hamarosan arról beszélgettünk, hogy mivel készül április 4-e megünneplésére a bánya. Ok maguk hozakodtak elő azzal, hogy a hóvihár okozta kiesés miatt, meg az eddigi lemaradás pótlására fokozni fogják termelésüket. — Most jó a bányánk. — mondta Tóth Lajos, a pártcsoportbizalmi. Úgy hártároztunk, hogy 8 csillás tervekítés helyett 10-et adunk. Később aztán megtudjuk, hogy nem tized, hanem 12—13, sőt 14 csillás teljesítményt ad a KISZ front, de a többiek is túlhaladják a 10 csillás ígéretet. Megtudtuk azt is, hogy az előző napon a párt, a szakszervezet és az üzemezetőség tanácskozásra hívta egybe a bizalmiakat, a frontmestereket, a legjobb vajúrókat és ott hangzott el ez a fogadalom, amiről nekünk beszéltek. Röpgyűlést ugyan nem tartottak, de a tanácskozás mindenkihez eljutott. Igen bizakodó a hangulat. Látszik az embereken, hogy van gazdájuk annak a felgyülemlett energiának, ami öbennük megvan. Aztán megtudtuk azt is, hogy nemcsak Lengyel elvtárs keresi fel az embereket, hanem azok is elmennek hozzá. Az egyik dolgozó a napokban azzal állított be, hogy nem sokat ér a kormány takarékosági felhívása, ha lent a munkahelyeken üresen járnak a szállítószalagok.

— Mi azért termelünk szemet, hogy energiát adjunk az iparnak. Bűn ennek jelentős részét haszontalanul elfecsérelni. — Az embereknek megnó a bizalmuk, ha érzik, hogy van, aki törődjön sorsukkal, javaslataikkal.

De ami a legfontosabb, ami legjobban megmutatja a pártvezetést erejét, növekedését, azt abban tapasztaltuk, hogy amikor a párt munkájáról érdeklődünk, nemcsak Lengyel elvtárs tanácsairól, intézkedéseiről beszéltek az emberek, hanem úgy mondták, hogy a pártvezetés. Ilyen nem találkoztunk korábban a Ferenc-bányán. A bizalmi csoportokat is nemrégiben építették ki. De itt félreértés támadt. A párttagság foglalkoztatása, pártmunkával való megbízása terén úgy gondolták, hogy minden párttag a szak és a munkahely szerinti beosztástól függően bizalmi csoportot képez ki. Hasznos törekvés ez a párttagok foglalkoztatására, de a bizalmi csoport lényegében mégiscsak a párt, a KISZ és a szakszervezeti bizalmiból áll. A hozzájuk tartozó párt- illetve tömegszervezeti tagok ezeken az elvtársakon keresztül kell, hogy párt- vagy tömegszervezeti megbízást kapjanak. Ez a megbízás legtöbb esetben nevelő jellegű, a munkafegyelmegszilárdítását szolgálja.

Találkozunk egy másik hibás gyakorlattal is. Ez a szakszervezet túlbuzgóságából fakad. Letki elvtárs úgy értelmezi a párttagok pártmunkával való megbízását, hogy csak az lehet jó szakszervezeti bizalmi, aki párttag. Sőt, még a pártvezetés két tagját is, mint szakszervezeti bizalmi foglalkoztatja. Az ilyen eljárás többet árt, mint használ. Azok a becsületes dolgozók, akik politikai fejlettségükkel fogva még nem jutottak el odáig, hogy párttagok legyenek, de készek a párt útmutatásai szerint dolgozni, kissé elidegenülnek a párttól, mert bár tudják, hogy a szakszervezetnek nem minden, sőt a legtöbb tagja nem párttag, ennélfogva úgy érzik, hogy a bizalmi beosztást nem töltheti be más, mint csak párttag. Ha a párt bizik a becsületes pártönkivüli tömegekben és igényli is segítségüket az országépítő munkában, akkor ezt nyugodtan tudomásul veheti az

üzemi bizottság és nagyobb bizalommal és bátrabban ruházza fel bizalmi beosztással a becsületes pártönkivüli dolgozókat. Ez jószándékú, de hibás gyakorlat. A jó oldala abban fejeződik ki, hogy a Ferenc-bányán keresik, kutatják a lehetőségét annak, hogy minden párttag megfelelő pártmegbízást kapjon.

Ugy intéztük dolgunkat, hogy a délutáni vezetőségi ülésről le ne maradjunk. A pártvezetéségi ülés a pártvezetés taggyűlési beszámolóját tárgyalta. A kedvező tapasztalatok után számokban is lemérhetjük, hogy megindult a pártélet Ferenc-bányán. Ott azokkal a számokkal találkoztunk, amelyek azt bizonyítják, hogy a párt szava nem volt hiábavaló. A tervek napenkénti túlteljesítése arra enged következtetni, hogy a Ferenc-bányának sikerült ledolgozni az eddig felgyülemlett adósságot és nagy lelkesedéssel dolgoznak azon, hogy április 4-re megindítsák a felsőpadi frontot. A beszámoló még egy igen fontos dologra hívta fel a pártvezetés figyelmét. A fizetések alkalmával megismétlődő hiányzásokra.

Nem hallottunk itt hivatalos hangot, csak alapos indokolást annak, hogy mit veszít a dolgozó, mit veszít az üzem, a népgazdaság az igazolatlan mulasztásokkal. Egyértelmű volt az a gondolat, hogy a párttagok, a szakszervezet és a KISZ aktivistái felkeressék azokat az embereket, akik ilyen alkalmakkor megfélekednek magukról.

Másfél hónap telt el azóta, hogy a pártbizottság Ferenc-bánya megerősítésére Lengyel elvtársat az üzemhez áthelyezte. Nem csinált csodát azóta, csak türelmesen magyarázott kért, bizonyított, egyszerű, de meggyőző szavakkal segítségül hívta a pártvezetőséget, a párttagságot. Még csak a kezdeti lépéseket tették meg, de máris látszik az eredmény. Van már pártszervezet, egészségesen működő pártszervezet a Ferenc-bányán, amely a politikai nevelés és a termelőmunkában azt az erőt képviseli, melyet legfontosabb iparunkban a szénbányászásban biztosítani kell.

A. M.

Harcos élet

*Dunának, Oltnak egy a hangja,
morajos halk halotti hang.*

Mennyi érzés, mennyi igazság van a költő hangjában. Igen. Így volt. Árpád hazájában jajj volt annak, aki nem volt úr és nem volt bitang. Az ezek és ezek sorsában benne cseng Szigyártó Lajos sorsa is. A nincstelen szegény paraszt gyereke Lúpenyban, a Zsilvölgyi bányáknál keres állást. A munkásság látja, hogy erejét szervezetségének köszönheti. Nem tűri hát, hogy a bányában szervezeten munkások dolgozzanak. Az osztályosztónt csak később váltja fel az osztálytudat, amikor az elvtársak könyvet adnak Szigyártó Lajos kezébe. Még csak egy éve dolgozik a bányában, amikor 1920-ban kitör a sztrájk. A rebeliseknek nincs irtalom. Katonáság szállja meg a bányát, leveri a sztrájkot, kegyetlen szennvedésre elhurcolja a szakszervezeti vezetőket. A mozgalom él tovább. Egy év múlva újabb sztrájk tör ki, az urak és papok a parasztságot lázítják fel a bányászok ellen. Kapával, kaszával mennek a bányászok ellen. A bányászok robbanótöltettel kezükben, szembe szállnak a parasztsággal. Újra kivonul a katonaság és megszállja a bányát. A létminimumra is kevés a bér, az élelemtáron keresztül visszavándorol a tőkés zsebébe.

A tarthatatlan nyomorúság 1929-ben új sztrájkra mozgósítja a bányászokat. A bányászok az erdőbe húzódnak, a katonaság üldözöbe veszi őket. Két hétig bolyonganak és Szigyártó Lajos belopódzik a faluba, hogy élelmet vigyen a bányászoknak. Együtt dobant a szíve a harcban, a magyar és a román bányászok, egy volt az érdeke; emberi módon élni. A katonaság nem ismer irtalmat. Sortüzet zúdít a bányászokra. Az éhes gyermeki szájukba nagyobb darab kenyéret küzdő bányászok közül huszonkilencen esnek el a gyilkos sortüzetben.

A fellángolt és a fasiszták által táplált nemzeti sovinizmus embertelenül elnyomja az erdélyi magyarságot. Szigyártó Lajos két gyermekével Magyarországra jön, hogy mesterségre taníthassa őket. Itthon sem jobb a sorsa. A magyar úri osztály már nyakig belevitte az országot a Szovjetunió elleni háborúba. A fasiszta örület elszakítja tőle gyermekeit és nyugatra hurcolja. Amikor a hosszú szenvedés után fia hazajött, meghalt. Az emberi szenvedés kálváriáját megjárt Szigyártó Lajos szakszervezeti munkában veszi a felszabadulást. Amikor eljött a szabadság, az elsők között lép a pártba, hogy küzdjön annak a társadalomnak felépítéséért, amely nem ismeri az embernek ember által való kihasználását.

Egy vöröskatona

visszaemlékezése

A forradalom szele nemcsak az országon süvöltött át, eljutott hozzánk is az olasz harctérre. A háborút megelégtelt tömegek özönlöttek hazafelé. A 4 évi szenvedés után ki-ki a maga szeretteit kereste. — Vigyázatok — mondták a búcsúzásnál zászlósnak, egy újpesti tanító — most olyan idők következnek, amikor újra fegyvert kell fogni, de most magunkért. Ha üzenek értetek, jöjjetek. — Levele nem soká váratoit magára.

Az öszirozsás forradalom tüze nem sok meleget árasztott. Felkelt egy új nap, a proletárforradalom napja s lehulltak a rabság bilincsei. A börtönből kiszabadult kommunista vezetők fegyverbe szólítottak. Fegyverbe a proletárhaza védelméért. „Szereljétek fel és jöjjetek azonnal Pestre!” — Ez állt a levélben. En géppuskás voltam. Szerzetem két géppuskát és heten nekivágtunk az útnak. Budapest a szabadság lábában égett. A munkásnegyedek fiai özönlöttek az alakuló Vörös Hadseregbe. Nem volt most idő az ünneplésre, cselekedni kellett. A hatósági épületek megszállása: ez volt most a feladat.

Egy szakasszal az Országos Takarékpénztár épületét kellett megszállni. A nyájasan mosolygó tisztviselőktől több mint 100 fegyvert szedtünk el.

Özönlött a vidéki munkások és paraszok tömege a főváros felé. Óráról órára nőtt a Vörös Hadsereg. De feladat is akadt bőven. A Károlyi-féle nemzetvédők főleg régi rendőr- és csendőrtisztekből állt. Szembe szegültek velünk, csak erővel felépítésünkre tették le a fegyvert. A többi forradalmi törvényszékre bízunk. — „Eltársak, legyetek éberek a belső bitangokkal szemben!” — hangzott a felhívás.

Erre bizony kevés idő jutott, mert az árulókkal, a belső ellenséggel szövetkezett külső ellenség közeledett. A Szociáldemokrata Párttal történt egyesülés során áruló és egyéb hitvány elemekkel felhívta a párt, s míg a dicsőségesen harcoló vörös ezredek üzték az ellenséget, az árulók, a dolgozó nép nyomorúságának vámszedői, min-

den erővel húzták vissza az emberi haladás élvonalába tört magyar nép ügyét. A Vörös Hadsereg katonái a győzelembe vetett hittel és lelkesedéssel üzték az ellenséget, mert tudták, hogy a szabadsáért harcolnak. Így vonultunk át Budapestten. Döngött a kövezet lépteink alatt, virágözön hullt ránk, az ajkukon éljen kiáltás, a szemekben örömkönnök fogadtak, amerre elvonultunk a harcterek felé, mi, a szabadság katonái, a proletárforradalom fegyveres önkéntesei. Nem sírás-rívás, nem ajveszékélés volt a búcsúzó. Büszkén nézett anya a fiára, feleség a férjére. Szemükből biztatás áradt: legyetek hívek eszkütökhöz.

Püspökladányán voltunk, mikor jött a parancs: Visszavonulni! — Mi megfogadtuk, hogy csak előre megyünk, hátra soha — zúgtak a harcosok. De a parancs megismétlődött. Engedelmeskedni kellett. Zászlóaljain Szolnoktól 15-km-re a Tisza vonalán foglalt állást. Jó géppuskafélszket készítettem, s szakaszom állandóan verte a tulsó partra beért ellenséget. Többször átmentünk csak úgy, a magunk szakállára és jól befutottunk az ellenségnek. Veszteségünk nem volt, dicséretet kaptam, mint szakaszparancsnok.

Júniusban parancsot kaptunk: Átkelni a Tiszán! Ennél nagyobb öröm nem érhetett bennünket. Futott az ellenség előttünk. 28 km-t tettünk meg, mikor jött a leggyászosabb hír. Megállni! Budapest elesett, elárulták harcunkat. A fegyvert nem tesszük le! — mondták keserű könnyekkel küzdve a harcosok.

— A géppuskákat szélszedni! — adtam ki a parancsot. És ahány darabból állt, annyiféle szortuk, hogy ne jusson az ellenség kezébe.

A harc elveszett, de szívünkben büszkén élt a tudat, hogy a szabadsáért harcoltunk. S ha mi el is veszünk, de győzött Szovjetország, győzött munkássága, melynek oldalán, ha rövid ideig is, de becsülettel harcoltunk Lenin igazáért.

K. G.

Egy vörös katona.

Takarékoskodjunk!

A magyar forradalmi munkásparaszt kormány minden eddiginél szélesebb és mélyebb takarékosági mozgalom elindításáról intézett az ország lakosságához felhívást.

Ez a felhívás igen időszerű és minden becsületes dolgozó által — városunk területén is bárhol dolgozzon, megszívlelendő. Igen, küzdünk ellen a pazarlás mindenféle fajta ellen, — takarékoskodjunk kell a pénzzel, idővel és anyaggal egyaránt, — amelyet ma még oly sokszor és oly sokan felelőtlenül tétőznek az üzemekben, vállalatoknál, építkezéseknél, hivatalokban és intézményeknél egyaránt.

Az ésszerű takarékoság mindenkire egyformán kötelező, mert ezzel szocialista hazánk fejlődését, saját jólétünk emelkedését segítjük elő. A kormány felhívásának az a célja, hogy a magyar nép jobban éljen, az hogy az emberi munka ne csak erkölcsi, de még nagyobb anyagi megbecsülésben is részesüljön. A legfőbb cél tehát az ember, a nép összességének szolgálata. Az egész társadalom összefogásával el kell érni, hogy kizárjuk működési területünkről a spekulánsokat, akik megtevesztik a becsületes dolgozókat és anyagi haszon ellenében ráveszik őket arra, hogy a nép tulajdonát képező üzemi vállalati anyagból meg nem engedhető juttatásokat eszközöljenek. De ide tartozik az is, hogy ellenszolgáltatás nélküli munkáért bármit is elfogadjunk, önző haszonlesésből.

Nézzünk körül városunk területén, hogy a helytelen építkezések következtében, mint pl. a Felsőna-

jori és Tési dombtetőn történt cseréptelős házak építkezéseiben, az elmúlt hetek viharai milyen óriási károkat okoztak, akkor, amikor az építkezések megkezdése előtt a városi tanács, de a helyi építési szakértők is felhívták az illetékesek figyelmét az itt uralkodó erős széljárásra, s javasolták, hogy vagy lapos, vagy eternit tetőt alkalmazzanak. Vagy az építkezéseknél miként bannak a drága anyaggal, hagyják pusztulni, egyrészt eltűnzik, ellopják, másik része pedig tönkremegy stb.

Küzdjünk ellenük, leplezzük le a spekulánsokat, mert ők is a nép ellenségei, üztük ki közös erővel őket a szocializmus életéből, mert tudatosan pusztítják fejlődésük a nép munkájának eredményeit.

A takarékosági mozgalom élén álljon a munkásosztály és ehhez sorakozzon fel épülő szocialista városunk területén minden üzem, vállalat, hivatal, intézmény dolgozója és így a tanács dolgozók is, hisz a nép érdekéről van szó és ennek védelméből egyetlen becsületes dolgozó sem maradhat ki, bárhol dolgozzon is.

A városi tanács végrehajtó bizottsága, szakosztályainak bevonásával a maga munkaterületén is különös gondot tesz eleget kormányzatunk felhívásának és elsőrendű feladatának tekintni, hogy a hivatalban az irányítása alá tartozó vállalatoknál és üzemeknél a takarékoság minden követelménye biztosítva legyen.

Bánhegyi Károly
vb. titk.